

velikanska svota. Odkupiti bi se morali sami travniki, ki so zelo dragi. Dandanes stane namreč oral boljšega travnika 800—1000 gld. To bi bili velikanski izdatki. Svota, ki bi se izdala za odkup tega ozemlja, bi bila mnogo večja, kakor ista, ki se bo izdala za regulacijo.

Čenjeni gospodje! To pa ni edini vzrok, da nasprotujemo temu predlogu. Kaj se pa naj zgodi s kupljenim zemljiščem? Kdo ga bo obdeloval? Zaradi tega, ker so travniki večkrat preplavljeni, ne postanejo nerodoviti, ampak ostanejo travniki, samo pridelek se pokvari in na ta način tudi dohodek zmanjša. Če zaradi teh gospodarskih ozirov in zaradi velikanske cene zemljišč moramo nasprotovati izvajanjem g. posl. grofa Lamberg. Toda še en vzrok je, za nas odločilen, da moramo nastopiti proti takšnemu predlogu. Znano je, da imajo vasi, ki ležijo v Pesniški dolini, in sicer na obeh straneh Pesnice, vse svoje travnike v ti dolini. Skoro celo dolino pokrivajo travniki. Če bi se ti travniki kot preplavljeni deli pokupili, bi ne imeli prebivalci teh vasi naenkrat nobenega travnika. In od teh imajo dandanes edini dohodek, da se gospodarsko obstojijo. Tudi zaradi tega vzroka ne moremo niti misliti na kupovanje. Mi prosimo visoko zbornico, da predlog o uravnavi Pesnice ne smatra kot nekaj, kar bi deželo samo denar stalo, dobička pa ne prinese nobenega. Nasprotno, tega ne moremo pričakovati. Kakor je uravnava Pesnice sedaj nameravana, ne more izostati ugoden uspeh. Zato se naj na tem načrtu nič ne spremeni, ampak kakor hitro mogoče se naj začne z uravnavo Pesnice na spodnjem toku. Dozdaj smo dobili od države precejšno podporo in jaz upam, da bomo tudi za naprej za uravnavo dobili nadaljne pripomočke.

S temi denarnimi sredstvi upamo, da se bo uravnava v kratkem izvršila ne samo v korist prizadetih posestnikov, ampak tudi dežele. Ako se pa po uravnavi tretjega dela pokaže neugoden uspeh, se lahko nadaljni načrti spremenijo ali pa se delo ustavi. Ta v spodnjem toku izvršena uravnava bo po našem proračunu veliko pripomogla za od-takanje vode, ako se tudi nadaljno delo ustavi in drugi del ne uravnava.

Kritika g. posl. grofa Lamberg o uravnavi rek v naši deželi je bila z ozirom na Pesnico prezgodaj in neosnovana. Mislim pa, da gosp. poslanec ni hotel s svojo kritiko ustaviti že pričeto delo, da je uravnavo Pesnice samo tako mimogrede omenil, ker mu je to ravno ugajalo.

Politični ogled.

Naš cesar je bil minoli teden bolan. Imel je bolečine v hrbtu kakor pred leti. V nekoliko dnevih je pa okreval.

Makedonija. Sedaj se mnogo piše o nekem gibanju na Balkanu. Turčija baje zbira velika vojaška krdela ob meji Bolgarije. Ker so Rusi zapleteni v vojsko z Japonsko, se je Turčija baje nekoliko ojunčila. Toda ruski minister zunanjih zadev Lambsdorf je izjavil, da Rusija ne bo pustila makedonskih pre-osnov iz oči in da je še tudi sedaj zadosti močna zahtevati z vojaško silo preosnove. Bolgarija in Srbija čutita potrebo, se nekoliko bolj oborožiti. Govori se pa tudi o možnosti, da bi Avstrija prodrla v Makedonijo. Ali nasproti temu treba povdariti z nova, da imata Avstrija in Rusija sklenjeno jednako postopanje na Balkanu, in da brez vednosti in privoljenja od strani Rusije Avstrija ne stori nikakega koraka na Balkan.

Dopisi.

iz Školj pri Pragarskem. (Požarna bramba.) Tukajšnja požarna bramba se je lansko leto vsled skrajne ne-

marnosti in zaspanosti širkovske gospode, ki se ne briga za nič in v narodnih stvarih niti z mezincem ne gane, prekucnila v nemški »Feuerwehr«. Agitacija Lipika in Pezdika je dosegla, da je bil zvoljen za načelnika privandrani posilinemšk mož. Ta je s svojo agitacijo napravil, da je izostalo izžrebano okrajno zborovanje slovenskih gasilnih društev ter na ta način tudi preprečil marsikateremu gasilnemu društvu namenjeno podporo, zlasti ono, ki je bilo pričakovati od deželnega odbora. Zab pa res naj danes trkajoč kliče: Moj greh moj preveliki greh!

Ta »feierberhopnan« je nasprotnik »Zveze gasilnih društev za Spod. Štajersko« ter sploh nasprotnik vega, kar je podobno slovenščini. Naše gasilno društvo, sedaj pravilno »fajerber«, ja imdo tekom svojega desetletnega obstanka svoj letni redni občni zbor vsikdar dne 2. svečana, t. j. na svečnico. Za upravno leto 1903 pa še do zdaj ni bilo občnega zbora in se še niti ne misli na to. To je vendar proti društvenim pravilom. Kaj poreče k temu politična oblast?

Želimo Školjčanom, da bi se že vendar enkrat zavedli in da bi v bodočnosti volili izmed sebe domačina, slovenskega sina za načelnika gasilnega društva, in v to pomoz Bog!

Sv. Jurij ob Taboru. Med drugimi zanimivostmi imamo pri nas tudi dva slavna pisatelja, kojih jeden piše v »Slov. Narod«, drugi pa v »Štajerca«. Da opozorim svet na ta dva čudovita človeka, hočem vam pokazati nekaj njunih lepih lastnosti kakor odsevajo iz njunih dopisov. Pred vsem sta grozno olikana; kajti tako lepih in krepih psokv ne zna vsakdo kakor ons dva, posebno če ne bere »Naroda« in »Štajerca«. Druga vrлина je njuna resnicoljubnost in bistroumnost. Posebno »Štajerčev« dopisnik se v tem oziru odlikuje, saj bere ljubega »Štajerca«, »ki vedno resnico piše«. V »Slov. Gospod.« je bral dopis, »tikajoč št. Jurijško veselico«. morebiti je »tikal« dopis veselico »napredne« požarne brambe, kjer se je celo noč popivalo in plesalo! Tisti »tikajoč« dopis je posebno enega »Štajerčijanca« grozno razburil, kakor da bi se mu očitalo, da nima nobene ljubezni do ljubega »Štajerca« in vendar se je ravno nasprotno trdilo. A najlepše še pride. Dopisnik »Gospodarjev« je baje spoznal svojo krivico in celo »Štajerčevega« dopisnika odpusčanja prosil, najbrž kleče in z vrvjo okrog vratu pa s pepelom na glavi! Tretja vrлина naših naprednjakov je njihova resnična pobožnost. Oh, kako jih boli, da na grobovih njihovih pradedov t. j. v cerkveni hiši prirede Marijine družbe tu pa tam kako veselico. Če bi že bil kak demokratski shod, naj bi že bilo. A veselice Marijinih družb, te skrunijo grobove! In kdo je tega kriv? Kdo drugi kakor gosp. župnik, ki je dal hišo postaviti in pa kaplan, ki pazi, da se pri »komediji« kak nered ne zgodi. In vse to naj bi ne bolelo odkritosrečno pobožnega »Narodovca« ali »Štajerčijanca«. Četrta čednost je njihova ponižnost. Gosp. župnik nima prave pobožnosti, no, kaplan je pa potuhnjeno hinavski. In naša dva naprednjaka lahko torej po vsej pravici zahtevata, da se župnik in kaplan od njiju učita prave pobožnosti. Peta njiju dobra lastnost je velika ljubezen do krščanskih časnikov, kakor so: »Štajerc«, »Slov. Narod«, »Rodoljub« itd. A duhovnika pa, ne samo da teh časnikov ne naročujeta in priporočata, ampak še celo svarita pred njimi. In vendar bi ljubega »Štajerca«, ki vedno resnico piše, celo papež brali, če bi znali slovenski. In katerega pravega naprednjaka bi tolika brezvestnost teh duhovnikov ne pekla? Šesta njihova lastnost je velika ljubezen do katol. cerkve in duhovnikov. Saj ljubezen do »Slov. Naroda«, »Štajerca« itd. se ne da ločiti od ljubezni do katol. cerkve in duhovnikov. Zato so pa tudi še vsakega tukajšnega duhovnika, naj je že bil Peter ali Pavel, naši naprednjaki hvalili v cerkvenih listih, kakor so: »Sl. Narod«, »Štajerc«, »Rodoljub« itd. Pozabiti tudi ne smem njihove

duhovitosti. Že več kot pet let obdelujeta duhovnike vsako leto po parkrat in vsakokrat beremo kaj novega, enkrat n. pr. očitajo sovraštvo do naprednih listov in »teater« na grobovih, drugokrat pa »teater« na grobovih in potem sovraštvo do naprednih listov. In kar daje tem dopisom posebno krasoto, je to, da so vselej zabeljeni z »najduhovitejšimi« psokvami kakor ste se lahko tudi zadnjč prepričali. »Štajerčevi« dopisniki (govorijo namreč v množini) se grozno bojijo, da bi se pri nas postavila norišnica in prav imajo. Pa v tolažbo jim lahko povem, da letos je še ne bomo stavili, pač pa bo treba v bližnji prihodnosti na njo misliti, če ne bo našim naprednjakom kmalu odleglo. Glejte, taki so naši naprednjaki, taka slavna naša pisatelja. Ali torej ni prav, da sem svet opozoril na njiju, posebno ker takih prikazni ni mnogo, vsaj v naši župniji ne, ampak ogromna večina župljanov je pravo nasprotje tem. Vseh lepih lastnosti, ki dičijo naših par »naprednjakov«, še seve nisem naštel. Morebiti bom, posebno če se kako novo njihovo delo izide bodisi v »Slov. Narodu« ali »Štajercu« ali kje drugod, to sliko dopolnil in potem tudi njih čestita imena naznanil. Da pa ne bodo iskali dopisnika teh vrstič od Poncija do Pilata, zato bodi znano našim naprednjakom, da sem to pisal jaz, ki po naročilu »Slov. Naroda« premišljujem o potuhnjeni hinavščini.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukaj pri nas pri Sv. Lovrencu nam že več let mimo tekoči potok dela veliko škode. Mnogim posestnikom je že naredila voda veliko škode s tem, da je vzela ob straneh veliko zemlje. Nizje proti Savinji pa pušča kamenje, tako da ne vedo kam z njim. Pretečeni teden nam je bilo naznanjeno, da pride komisija, kako naj bi se zagradilo. Zavaljo slabega vremena je ni bilo na napovedani dan. A s pismom nam je bilo naznanjeno, da naj pridejo vsi prizadeti posestniki v Celje. Pismo je prišlo seveda nemško na tukajšno občino. Vsled neznanja nemščine se je pri tukajšem občinskem uradu pismo na stran položilo in tako smo zvedeli šele zadnje uro, da moramo iti v Celje. Morali smo brzojaviti, da nas ne bo. A tega je bilo krivo nemško pismo, ki ga niso znali raztolmačiti. Kajti naš gospod tajnik ne zna nemški, kar mu tudi ni treba, ker je občina slovenska. Sicer bi bil on rad malo nemški. Toda o tem prihodnjč!

In še nekaj, gospod urednik, skoro v vzaki manjši občini že imajo večkrat na leto živinjske sejme. Poleg pridejo tudi kramarji svoje blago prodajat, kar bi v Št. Pavlu nekaj obrtnikov prav rado imelo, kakor n. pr. mesarji in krčmarji. Pa to seveda ni všeč trgovcem, ker v tem slučaju bi bili mnogo bolj na slabšem, ljudstvo pa na boljšem. Pa čudo, g. urednik, glejte, kaj se je naredilo. Živinjske sejme so nam že dali, ko smo za kramarske prosili, so nam še živinjske vzeli. Prostor smo že tudi prej kupili, da bi nam ne mogli očitati, saj še prostora nimate, kamor bi mogli živino postaviti. Kje pa tiči ta vzrok? Jaz pa dobro vem, kje je!

Razne stvari.

iz domačih krajev.

Na političnem shodu, ki bode na Slatini v nedeljo, dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. F. Ogrizek, bode poleg dveh poslancev — Žičkar in dr. Jurtela — govoril tudi g. Franc Stumberger, vinorejski navoditelj za šmarski in rogaski okraj in sicer o vinorejskem vprašanju.

Osebnosti. Okrajni sodnik v Gornji Radgoni g. Ivan Stepischnegg je prestavljen k okrožni sodniji v Maribor.

Mariborske novice. Cesar je potrdil izvolitev dr. Janeza Schmiderer, županom